

Panie Rzeczniku,
Panie Profesorze,
Szanowni Członkowie Kapituły,
Panie, Panowie!

Podczas dzisiejszej uroczystości wręczenia Panu Profesorowi Markowi Wysockiemu Nagrody Rzecznika Praw Obywatelskich im. doktora Macieja Lisa za szczególne dokonania na rzecz obrony praw i interesów osób z niepełnosprawnością, przypadł mi w udziale zaszczyt, a także przyjemność, zabrania głosu i przybliżenia związków szacownego laureata z Gdynią.

Pozwolą jednak Państwo, że najpierw odniosę się do samej nagrody i jej patrona. Dokonania dr. Macieja Lisa są znakomitym przykładem ścisłego powiązania pracy zawodowej z działalnością społeczną w najlepszym i najszerszym rozumieniu tego słowa – taką, która w centrum uwagi zawsze ma człowieka i jego prawa. Każdego człowieka. Cieszy mnie uhonorowanie tym niezwykłym wyróżnieniem osoby, która na co dzień łączy pracę z aktywnością społeczną, ogromną wiedzę i doświadczenie zawodowe z nieprzeciętną wyobraźnią i wrażliwością.

Profesora Marka Wysockiego poznałem podczas zorganizowanych przez Niego w Gdyni warsztatów dla studentów Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej, podczas których przestrzeń publiczną naszego miasta została przeanalizowana i oceniona pod kątem dostępności dla seniorów i osób z niepełnosprawnością. Począwszy od tego wydarzenia wspólnie z Panem Profesorem zaczęliśmy prowadzić konsekwentne działania urzeczywistniające ideę miasta przyjaznego wszystkim jego mieszkańcom i gościom.

Profesor Marek Wysocki, od ponad 20 lat promujący i wprowadzający w życie koncepcję projektowania uniwersalnego w odniesieniu do środowiska fizycznego, produktów i usług, jest pionierem, liderem i niekwestionowanym autorytetem w tej dziedzinie. Z jego inicjatywy na Politechnice Gdańskiej powołano Centrum Projektowania Uniwersalnego, będące pierwszą w Polsce instytucją wspierającą rozwój technologii kompensacyjnych oraz standardów dostępności w zakresie projektowania dla wszystkich. Od 2004 roku Profesor Wysocki realizuje na rodzimej uczelni program "Projektowanie Przestrzeni Wspólnej", w ramach którego odbywają się warsztaty studenckie pod tytułem „Miasta bez barier – pokonać schody i obojętność”. W ich trakcie studenci sprawdzają przestrzeń miast z pozycji osoby na wózku i osób z niepełnosprawnością wzroku, wskazując władzom miast obszary wymagające interwencji i likwidacji barier architektonicznych. Ponadto od 2014 roku organizuje warsztaty partycypacyjne „Projektowanie uniwersalne – jak żyć razem, nie obok siebie”, podczas których studenci architektury projektują zmiany w mieszkaniach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Zrealizowane następnie projekty służą podnoszeniu jakości życia tych osób w miejscu zamieszkania i w najbliższej okolicy.

Z dumą i satysfakcją mogę powiedzieć, że od wielu lat jednym z ważniejszych celów władz Gdyni jest projektowanie i realizowanie kompleksowej polityki społecznej.

Jednym z jej założeń jest pełna integracja osób z niepełnosprawnościami oraz dostosowanie przestrzeni miejskiej do potrzeb wszystkich mieszkańców. Naszym zadaniem, i naszą ambicją, jest umożliwienie i ułatwienie osobom z różnorodnymi ograniczeniami w mobilności i percepcji (w tym osobom z niepełnosprawnościami i seniorom) funkcjonowania w przestrzeni miasta oraz pełnoprawnego korzystania z jego oferty.

Czerpiąc z ogromnej wiedzy i doświadczenia profesora Wysockiego, w ścisłej z nim współpracy, w 2013 roku Gdynia wdrożyła dokument pod nazwą Standardy Dostępności, zawierający wytyczne do projektowania i zagospodarowania przestrzeni publicznych, oparte na zasadach projektowania uniwersalnego, zapewniającego dostępność do obiektów i przestrzeni dla wszystkich. Wspomniane standardy, których autorem jest pan Marek Wysocki, będący jedynym w Polsce ekspertem do spraw dostępności, są stosowane w codziennej praktyce przez jednostki miejskie przy projektowaniu, uzgadnianiu i realizacji inwestycji. Profesor Marek Wysocki pomaga w ich wprowadzaniu przez prywatnych inwestorów opiniując dokumentację projektową oraz doradzając w zakresie możliwych rozwiązań, które służą zapobieganiu powstawaniu i likwidowaniu barier w dostępności obiektów i przestrzeni publicznych w Gdyni. Warto wspomnieć, że ta konsekwentna polityka na rzecz dostępności dla osób z niepełnosprawnością została doceniona w 2016 roku w konkursie architektoniczno-urbanistycznym Fundacji Integracja i Towarzystwa Urbanistów Polskich, w którym Gdynia otrzymała nagrodę „Lider Dostępności” w kategorii samorząd oraz nagrodę Grand Prix konkursu za zasługi w zakresie likwidacji barier utrudniających życie osobom z niepełnosprawnością.

Profesor Marek Wysocki jest niestrudzonym orędownikiem i zwolennikiem konsekwentnego wprowadzenia zapisów Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnością do polskiego porządku prawnego. W tym zakresie bierze aktywny udział w konsultacjach społecznych nowych aktów prawnych, a także inicjuje nowe rozwiązania prawne, takie jak wprowadzenie do polskiego porządku prawnego instytucji Access Oficera, która ma dbać o politykę dostępności na zarówno poziomie samorządów lokalnych, jak i na poziomie ogólnopolskim. Za swoje dokonania, a także za pracowitość, konsekwencję i bezkompromisowość w działaniu w 2013 roku otrzymał medal „Gdynia bez barier”.

Panie Profesorze, jest Pan znakomitym ambasadorem idei społeczeństwa obywatelskiego, w którym niesłychanie ważną rolę odgrywa równoprawny dostęp osób z niepełnosprawnością do przestrzeni publicznej oraz powszechnej edukacji każdego szczebla. Serdecznie gratuluję Panu Nagrody Rzecznika Praw Obywatelskich im. doktora Macieja Lisa, na którą zasługuje Pan w sposób szczególny.

Wojciech Szczurek

Prezydent Miasta Gdyni

Gdynia, dnia 16 listopada 2017 roku